

बूढानीलकण्ठ नगरपालिका
बूढानीलकण्ठ नगरकार्यपालिकाको कार्यालयद्वारा प्रकाशित
स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ३   सङ्ख्या : १   मिति : २०७७०३२६

भाग-२

बूढानीलकण्ठ नगरपालिका मर्मत सम्भार कोष सञ्चालन
सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावना : बूढानीलकण्ठ नगरपालिका क्षेत्रभिन्न रहेका भौतिक पुर्वाधार, सम्पदा, उपकरण आदिको समयमै मर्मत सम्भार गरी लागत प्रभावकारिताका माध्यमले खर्च मितव्ययिता र दिगो बनाउन, मर्मत सम्भारलाई व्यवस्थित गरी नियमन गर्न र जवाफदेही बनाउन बाञ्छनीय भएकाले,

नेपालको संविधानको धारा २२६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (ठ) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बूढानीलकण्ठ नगरपालिकाको छैठौं नगर सभाले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यो कार्यविधिको नाम “बूढानीलकण्ठ नगरपालिका मर्मत सम्भार कोष सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७६” रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि तुरुन्त लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- (क) “कार्यविधि” भन्नाले बूढानीलकण्ठ नगरपालिका मर्मत सम्भार कोष सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि सम्भन्तुपर्छ ।
- (ख) “नगरपालिका” भन्नाले बूढानीलकण्ठ नगरपालिका सम्भन्तुपर्छ ।
- (ग) “नगर कार्यपालिका” भन्नाले बूढानीलकण्ठ नगर कार्यपालिका सम्भन्तुपर्छ ।
- (घ) “स्थानीय तह” भन्नाले बूढानीलकण्ठ नगरपालिका सम्भन्तुपर्छ ।
- (ङ) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले नगरपालिकाको टोल र वस्ती क्षेत्रमा सञ्चालन हुने आयोजनाबाट प्रत्यक्ष सेवा पुग्ने समूहबाट उक्त योजना सञ्चालन गर्न बनेको सङ्गठन भन्ने बुझाउँछ ।
- (च) “प्रमुख” भन्नाले बूढानीलकण्ठ नगरपालिकाको प्रमुख सम्भन्तुपर्छ ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले बूढानीलकण्ठ नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्तुपर्छ ।
- (ज) “भौतिक पूर्वाधार” भन्नाले नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सडक, ढल, पुल, कल्भर्ट, कुलो, खानेपानी, तटबन्ध, भवन, खेल मैदान तथा यस्तै अन्य सार्वजनिक संरचनाका अतिरिक्त पुरातात्विक, साँस्कृतिक,

ऐतिहासिक सम्पदा वा सो जन्य पूर्वाधार समेतलाई सम्भन्नुपर्छ ।

(भ) “समिति” भन्नाले यो कार्यविधि बमोजिम गठन हुने समिति सम्भन्नुपर्छ ।

३. उद्देश्य: यो कार्यविधिको उद्देश्य निम्नानुसार रहेको छ :

- क) भौतिक पूर्वाधारहरू दिगो रूपमा सञ्चालन भइरहने अवस्थाको सिर्जना गराउने ।
- ख) स्थानीय श्रम, सीप र प्रविधिमा मर्मत सम्भार गर्ने ।
- ग) समयमै मर्मत सम्भार गरी थप धन जन र संरचनाको नोक्सानी हुनबाट जोगिने ।
- घ) संरचनाको तत्काल मर्मत सम्भार गर्ने ।

४. मर्मत सम्भार कोष स्थापना: (१) मर्मत सम्भार कोषको नामले एउटा छुट्टै कोषको स्थापना गरिने

छ, जसमा देहाय बमोजिमको रकम जम्मा हुनेछ :

- क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम ।
- ख) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने रकम ।
- ग) नगरसभाबाट विनियोजित भएको रकम ।
- घ) राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरूबाट प्राप्त हुने रकम ।
- ङ) नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने पूर्वाधार विकास सम्बन्धी योजनाहरूको कन्टिन्जेन्सी रकमको २० प्रतिशतले हुन आउने रकम ।
- च) अन्य स्थानीय तहबाट मर्मत सम्भार वापत प्राप्त हुने रकम ।

५. खर्च गर्ने कार्यक्षेत्र: (१) मर्मत सम्भार कोषबाट देहाय बमोजिमका क्षेत्रहरूमा खर्च गर्न सकिने छ ।

- क) ढल मर्मत सम्भार, ह्युम पाईप खरिद तथा मर्मत कार्य
ख) वडा कार्यालय र सामुदायिक भवनहरू मर्मत कार्य ।
- ग) खानेपानी मुहान,पाईप तथा धारा मर्मतकार्य ।
- घ) नाली सरसफाइ तथा मर्मत कार्य ।
- ङ) विद्युत लाईन मर्मत तथा भाँचिएको पोल मर्मत कार्य ।
- च) सडकका खाल्डा खुल्डी पुर्ने तथा मर्मत सम्भार गर्ने कार्य ।
- छ) तटबन्ध, बाँध मर्मत तथा ग्याविन जाली लगाउने कार्य ।
- ज) सामुदायिक विद्यालयहरू र स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा आकस्मिक भैपरी आउने मर्मत कार्य ।
- झ) पुल तथा कल्भर्ट मर्मत सम्भार कार्य ।
- ञ) वडा भित्र हुने भैपरी आउने आकस्मिक र भैपरी आउने स-साना मर्मत कार्यहरू ।
- ट) मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च र मस्जिद इत्यादी धार्मिक सम्पदाहरूको मर्मत सम्भार कार्य ।

६. खर्च गर्ने विधि र प्रक्रिया: (१)मर्मत सम्भार कोषमा रहेको रकम खर्च गर्ने विधि निम्नानुसार हुने छः

- (क) एक पटकमा अधिकतम रु ५०,०००। सम्म गरी वर्षमा ४ लाखमा नबढ्ने गरि वडा समितिको निर्णयानुसार खर्च गर्न सकिनेछ । त्यसरी खर्च गर्दा खर्च गर्नुपर्ने

पूर्वाधार मर्मतको हकमा प्राविधिक लागत इष्टिमेट बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

- ख) एक पटकमा अधिकतम रु २,००,०००। सम्मको मर्मत कार्य बडा समितिको सिफारिसमा मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार खर्च गर्न सकिनेछ । त्यसरी खर्च गर्दा पूर्वाधार मर्मतको हकमा प्राविधिक लागत इष्टिमेट बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
- ग) रु. २,००,०००। भन्दा बढीको मर्मत सम्भार कार्य मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा नगर कार्यपालिकाको निर्णयानुसार गर्न सकिने छ । त्यसरी खर्च गर्दा पूर्वाधार मर्मतको हकमा प्राविधिक लागत इष्टिमेट बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
- घ) कार्य सम्पन्न भए पश्चात प्राविधिक कर्मचारीवाट मूल्याङ्कन सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।
- ङ) आवश्यकता अनुसार अनुगमन प्रतिवेदन तथा आवश्यक विल भर्पाई र डोर हाजिरीका आधारमा मर्मत कार्य गर्ने व्यक्ति र संस्थालाई भुक्तानी दिइनेछ ।
- च) मर्मत सम्भार कोषको रकम प्रशासनिक खर्च, अनुदान तथा आर्थिक सहायतामा खर्च गर्न पाइने छैन ।

७. मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समिति: (१) मर्मत सम्भार कोषलाई बढी प्रभावकारी र भरपर्दो ढंगले सञ्चालन गर्न देहाय बमोजिमको एक मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समिति रहने छ:

- (क) नगर प्रमुख - अध्यक्ष
- (ख) नगर उपप्रमुख - सदस्य
- (ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य
- (घ) मर्मत सम्भार गरिने सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्य - सदस्य
- (ङ) योजना शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव
- (२) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।
- (३) बैठकमा आवश्यकता अनुसारका सम्बद्ध विशेषज्ञ तथा कर्मचारीहरूलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
- (४) समितिको बैठक सञ्चालन कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

८. मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र

अधिकार: (१) मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- क) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न आयोजनाहरूको प्राथमिकता तोकी मर्मत सम्भारको एकिकृत वार्षिक कार्यक्रम बनाउने ।
- ख) मर्मत सम्भार कोषमा रकम जम्मा गर्नको लागि स्रोत साधनको खोजी गर्ने ।
- ग) सडक, ढल, खानेपानी, सिंचाई, पुल, कल्भर्ट, तटबन्ध, भवन, सम्पदा लगायतका क्षेत्रहरूको नियमित, पटके,

आवधिक वा आकस्मिक मर्मत सम्भार र स्तरोन्नती सम्बन्धी व्यवस्थापकीय कार्यहरू गर्ने ।

- घ) मर्मत सम्भारलाई दिगो र भरपर्दो बनाउने उपायहरूको खोजी गर्ने ।
- ङ) मर्मत सम्भार गर्दा लाग्ने खर्चमा न्युनिकरण गर्न तत्सम्बन्धी कार्ययोजना बनाउने ।
- च) मर्मत सम्भारसम्बन्धी कार्यको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने ।
- छ) आवश्यकता अनुसार आकस्मिक र मोवाइल मर्मत टोलि गठन गरी कार्य जिम्मेवारी तोकी मर्मत सम्भारको कार्यलाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाउने ।

९. मर्मत सम्भारको लागि छनौटको मापदण्ड: (१)उपभोक्ता समितिबाट र वडा कार्यालय, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्थानीय हाटबजार व्यवस्थापन समितिबाट मर्मत सम्भारका लागि एकिकृत वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गर्न भनी माग भई आएका योजनाहरू र नगरपालिकाले आवश्यक ठानेका मर्मत सम्भारका कार्य देहायका आधारमा प्राथमिकता निर्धारण गरी छनौट गर्नुपर्नेछ :

- (क) सबैभन्दा बढी क्षति भएको भौतिक संरचनाहरू ।
- ख) भौतिक संरचना तथा पूर्वाधारको महत्वको आधारमा ।
- ग) लाभान्वित हुने जनसख्या वा घर धूरीको आधारमा ।
- घ) मर्मत सम्भारबाट हुने लाभको आधारमा ।
- ङ) सार्वजनिक भौतिक संरचनाको दीर्घकालीन उपयोगिता र आवश्यकताको आधारमा ।
- च) तत्काल मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने आवश्यकताको आधारमा ।

१०. अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण: (१) मर्मत सम्भार कोषबाट सञ्चालन हुने मर्मत सम्भार कार्यको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) रु १(एक) लाखसम्मको मर्मत कार्यको वडा स्तरीय अनुगमन समितिबाट अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) आवश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिबाट समेत मर्मत कार्यको अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) वडा स्तरीय अनुगमन समितिले अनुगमनको प्रतिवेदन अर्ध वार्षिक रूपमा मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (घ) अनुगमन प्रतिवेदनमा औल्याइएका सुझावहरूलाई मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिमा छलफल गरी आवश्यक सुधार गर्नुपर्नेछ ।

११. संसोधन वा खारेजी:

- (१) मर्मत सम्भार कोष सञ्चालन कार्यविधि संसोधन वा खारेज गर्नु परेमा नगर कार्यपालिकाबाट हुनेछ ।
- (२) यो कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका प्रावधानहरूको हकमा यसै कार्यविधि अनुसार र उल्लेख नभएको हकमा प्रचलित ऐन नियमअनुसार हुनेछ ।

आज्ञाले,

बैकुण्ठ प्रसाद सापकोटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमाणिकरण मिति: २०७७।३।२६